

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Березівська сільська рада
Маловисківського району
Кіровоградської області**

вул. Шевченка, 1, с. Березівка,
Маловисківський район,
Кіровоградська область, 26222

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Березівської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області «Про встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на 2018 рік на території Березівської сільської ради» (Проект 1), «Про затвердження ставок єдиного податку для першої та другої групи фізичних осіб-підприємців на 2018 рік» (Проект 2) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Березівської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області від 01.06.2017 № 210/01-18.

За результатами проведеного аналізу вищевказаних проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Березівської сільської ради з питань прискореного перегляду регуляторних актів щодо їх регуляторного впливу (далі – експертні висновки) та аналізів регуляторного впливу до цих проектів на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо Проектів 1 - 2

Проектами 1-2 на території Березівської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково устанавлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної

ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про **встановлення місцевих податків** та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ІКУ.

Підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші **обов'язкові елементи**, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені вимогами статті 7 ПКУ, визначені проектами рішень наприклад, строк та порядок сплати податку (Проект 1), об'єкт та база оподаткування (Проект 2), строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку тощо.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ІКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Назва Проект 2 потребує редакційних правок в частині доповнення її назвою сільської ради, на території якої встановлюються ставки єдиного податку.

Щодо Проекту 1

Проектом 1 встановлюються ставки на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, визначаються деякі обов'язкові елементи податку.

Водночас, підпункт 3.2 пункту 3 проекту рішення потребує приведення до вимог підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ, яким визначено вичерпний перелік житлової та нежитлової нерухомості, що не є об'єктами оподаткування.

Пунктом 1 проекту рішення встановлюються ставки податку за 1 кв. метр нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки для фізичних та юридичних осіб.

Підпунктом 1.1.2 пунктом 1 ставка податку для фізичних осіб для об'єктів нежитлової нерухомості, які використовуються у комерційних цілях, встановлюється у розмірі 1 %; підпунктом 1.1.3 – для нежитлової нерухомості, що не використовується в комерційних цілях 0,05 % мінімальної заробітної плати.

Наразі, підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ІКУ встановлено, що ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, **залежно від місця розташування (зональності)** та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, **встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року**, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Згідно підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ІКУ сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлюють **пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості**, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.

Враховуючи вищезазначене, можемо стверджувати, що встановлення ставки податку від того, чи використовується майно фізичних осіб у комерційних цілях, не передбачено ІКУ.

Отже, пропонуємо визначити фіксовану ставку податку для фізичних осіб для об'єктів нежитлової нерухомості, з одночасним доповненням проєкту пільгами з податку для фізичних осіб, що сплачується з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Також пункт 1 проєкту рішення потребує редакційних правок: зазначити, що ставка податку встановлюється у відсотках від розміру мінімальної заробітної плати, **встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року**, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Таким чином, проєкти рішень потребують доопрацювання з метою приведення у відповідність до вимог Податкового кодексу України.

Враховуючи вищевикладене, проєкти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до Проєктів 1 та 2 (далі – АРВ)

Надані АРВ не повною мірою відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

У розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас при визначенні проблем, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом, при цьому не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували їх наявність, масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблеми мають найбільший негативний вплив. Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділі III АРВ «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» визначаються альтернативи вирішення проблем та оцінюється вплив кожної альтернативи для держави, громади та суб'єктів господарювання.

В АРВ Проекту 1 визначено, що однією з альтернатив є залишення існуючої ситуації без змін. В описі альтернативи зазначено, що по закінченню 2016 року рішення має бути скасовано як таке, що не пройшло регуляторну процедуру і не поширюється на подальші періоди. Його дія буде розповсюджуватися на фізичних осіб платників податку. Суб'єкти господарювання залишаться без нормативного акта.

Відповідно до підпункту 12.3.5. пункту 12.3 статті 12 ПКУ податок буде справлятися виходячи з норм ІКУ із застосуванням мінімальних ставок податку для суб'єктів господарювання у 2018 році, а фізичних осіб – платників податку у 2019 році, що суттєво погіршить надходження до місцевого бюджету протягом двох років.

Але, органи місцевого самоврядування, в рамках, визначених Бюджетним та Податковими кодексами України, мають до 15 липня кожного року прийняти та оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків та зборів на наступний рік з визначенням обов'язкових елементів, встановлених положеннями ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

У разі, якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у встановлений термін не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів на наступний рік, такі податки справляються, виходячи з норм цього Кодексу, із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю (підпункт 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ)

Тобто, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування мають щорічно (до 15 липня кожного року) переглядати розміри ставок місцевих податків та зборів, що справляються в установленому ПКУ порядку. Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.

Таким чином, при розгляді альтернативи І в АРВ Проекту 1 не враховані всі вимоги ПКУ, а відповідно, некоректно оцінено її вплив на платників податку.

Крім того, у розділах III АРВ проєктів рішень розробником не наведено витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проєкту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проєктом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проєктами рішень розмірів ставок податків.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проєктів регуляторних актів, розробником **не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проєктами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.**

Беручи до уваги те, що розробка проєктів рішень спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Додатково повідомляємо, що в М-тесті до Проєкту 2 при розрахунку «прямих» витрат для суб'єктів малого та мікропідприємництва (далі – СМП) не правильно визначено ставки єдиного податку для платників першої та другої груп. Враховуючи встановлені ставки податку проєктом рішення та соціальні стандарти, ставки податку на сьогодні повинні скласти для першої групи 160 грн./міс., для другої – 640 грн./міс. (проєктом встановлено 1488 грн./міс. та 1920 грн./міс. відповідно).

Крім того, в таблицях розділу 3 М-тесту Проєктів 1 і 2 не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, зокрема на здійснення процедур щодо отримання первинної інформації про вимоги регулювання (*ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку*) та організацію виконання вимог регулювання (*внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності*). При цьому, витрати часу можуть бути визначені під час проведення консультацій з суб'єктами господарювання.

Вищенаведене ставить під сумнів точність наведених в АРВ даних та розрахунків. Отже, пропонуємо уточнити наведені в ньому дані та здійснити перерахунок з урахуванням вимог ПКУ.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проекти рішень Березівської сільської ради Маловишківського району Кіровоградської області «Про встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на 2018 рік на території Березівської сільської ради», «Про затвердження ставок єдиного податку для першої та другої групи фізичних осіб-підприємців на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а їх аналізи регуляторного впливу у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінам від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даних регуляторних актів та відповідності їх принципам державної регуляторної політики.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В. о. Голови Державної регуляторної
служби України**

В. П. Загородній

